

Wczoraj (24 kwietnia br.) Instytut Sobieskiego wziął udział w konferencji pt. „Cel – lepsze prawo. Ocena skutków zmian w Regulaminie Sejmu z 26 lipca 2024 r.”. W wydarzeniu podsumowującym pierwsze miesiące obowiązywania innowacyjnego na skalę europejską mechanizmu konsultacji społecznych projektów ustaw uczestniczył marszałek Sejmu Szymon Hołownia, a także wicemarszałek Dorota Niedziela. Obecni byli parlamentarzyści, eksperci i przedstawiciele organizacji pozarządowych i przedstawiciele nauki.

Uczestnicy spotkania dzielili się swoimi uwagami i spostrzeżeniami dotyczącymi wprowadzonego w listopadzie ub.r. mechanizmu konsultacyjnego, który stanowi nową formę partycypacji społecznej w postępowaniu ustawodawczym.

W panelu 2 pt. „Nowelizacja Regulaminu Sejmu z 26 lipca 2024 r. z perspektywy organizacji społecznych” w imieniu Instytutu Sobieskiego głos zabrał **dr Marek Niedużak**, który w swoim komentarzu skupił się na kwestii oceny skutków regulacji (OSR):

1. Mocne strony i szanse dotyczące reformy regulaminu Sejmu

„Sytuacja, w której na taką dużą skalę powstają dokumenty związane z oceną wpływu procedowanych projektów, jest w historii polskiego Sejmu bezprecedensowa. Opinie w sprawie oceny skutków regulacji dają posłom i obywatelom możliwość, by podnieść merytoryczny poziom debaty publicznej na temat tworzonego prawa. Jestem pod wrażeniem pracy wkładanej przez ekspertów w ich tworzenie. Ich rola jest o tyle doniosła, że w polskich realiach sami projektodawcy często nie mają takich zasobów, by tworzyć dobre OSR-y”.

2. Ryzyka i zagrożenia

„Kluczowe jest oczywiście to, jak nowe standardy będą dalej realizowane i rozwijane w praktyce stosowania Regulaminu Sejmu. Warto, by równolegle do wprowadzonych już rozwiązań, wypracowywana była dobra praktyka sięgania po wiedzę obywateli i ich organizacji społecznych, osadzania debaty w kontekście danych i badań empirycznych oraz wzajemnego szacunku wśród uczestników procesu stanowienia prawa.

Największe ryzyko w obszarze oceny wpływu leży w zasobach Kancelarii Sejmu, tj. potrzebie utrzymania dużego grona pracowników i ekspertów, którzy będą w stanie konsekwentnie utrzymywać wysoki poziom tworzonych przez nich opinii o OSR-ach.

Poważnym technicznym problemem sejmowego systemu są niedające się przeszukiwać po hasle skany dokumentów procesu legislacyjnego. Nie widzę powodu, dla którego – tak jak projekty ustaw są dostępne zarówno w wersji PDF, jak i w wersji WORD – w takim samym formacie nie mogłyby być udostępniane inne dokumenty związane z procesem legislacyjnym, w tym np. opinie o OSR”.

3. Postulaty dalszych zmian

„W przyszłości warto pokusić się o wprowadzenie OSR-ów ex post, a zatem o prowadzenie ewaluacji tego, jakie rezultaty w praktyce, np. po dwóch, trzech latach obowiązywania, przyniosło obowiązywanie danej ustawy”.

dr Marek Niedużak – polski prawnik, adwokat i urzędnik państwowy, doktor nauk prawnych, w latach 2016-2021 pracował w resorcie właściwym ds. gospodarki, najpierw jako dyrektor departamentu, a potem jako podsekretarz stanu, odpowiedzialny m.in. za sprawy związane z oceną ryzyka regulacyjnego oraz doskonaleniem regulacji gospodarczych.

Link do transmisji z konferencji:

<https://sejm.gov.pl/Sejm10.nsf/komunikat.xsp?documentId=C0E29A2083321356C1258C7400306635>

Link do publikacji pt. „Cel – lepsze prawo. Ocena skutków zmian w Regulaminie Sejmu z 26 lipca 2024 r. z perspektywy pierwszych miesięcy obowiązywania”.

Analiza przygotowana przez Instytut Sobieskiego jest dostępna na

stronach 70-78:

<https://www.sejm.gov.pl/media10.nsf/files/MPRA-DG2AK9/%24File/Reforma%20Regulaminu%20Sejmu.pdf>

